

ПРЕС КЛИПИНГ

11. јул 2016.

НАСЛОВИ

Велики штедели на платама (стр. 2)

Ни дан слободног за претрпљени страх (стр. 3)

Спискови вишка радне снаге у најави? (стр. 4)

Дан науке у Србији није разлог за славље (стр. 5)

Велики штедели на платама

Ауторка: Сандра Булатовић

Иако највише плаћају запослене, највеће компаније у Србији су у 2015. години смањиле трошкове зарада и накнада. На зараде, порезе, доприносе... по запосленом трошили 98.339 динара месечно

СРПСКЕ фирме, показују њихови финансијски извештаји, лане су започеле штедњу. Иако су им приходи порасли за 3,3 одсто, расходе су скоро у динар сачувале на нивоу од претходне године. Поједини су каиш "затегли" баш на платама радника. Ако се фирме рангирају по величини, то је случај са великим компанијама, а када се посматрају по делатностима - штедело се на платама у рударству, снабдевању електричном енергијом, у саобраћају и складиштима, финансијским делатностима и пословању некретнинама.

Велика предузећа, у којима ради непуних 300.000 људи, лане су на трошкове за зараде, накнаде и остале личне расходе потрошили око 27 милијарди динара мање него у 2014. години. Просечно их је сваки запослени годишње коштао 1.180.068 динара, што је 98.339 динара месечно. Годину пре месечни разход по запосленом је био око 5.500 динара већи.

- У те трошкове улази бруто зарада запослених, значи плата са свим порезима и доприносима на терет послодавца - објашњава Снежана Митровић из Савеза рачуновођа Србије. - На тој ставци се књиже, међутим, и трошкови по ауторским уговорима, по уговорима о привременим и повременим пословима и по осталим уговорима. У ту суму улазе и накнаде члановима органа управљања, значи члановима управних и надзорних одбора и остали лични расходи.

Подаци о трошковима зарада откривају да се у Србији највише исплати радити у великим компанијама, а како се смањује величина фирме тако се смањују и изадаци за запослене. Самим тим и зараде. Просечни радник средње предузеће је 2015. године коштао 91.327 динара, мало 74.583, а микро свега - 56.190 динара. У те суме су, ваља напоменути, урачунати трошкови раније поменитих уговора. Убедљиво најмање за запослене издавају предузетници. Уз ограду да финансијске извештаје предаје заиста мали део њих, ти подаци показују да месечни бруто трошкови радника не прелазе 41.351 динар.

- Ти подаци су прилично очекивани, јер у велике фирме спадају пре свега јавна предузећа - сматра Драгољуб Рајић из Мреже за пословну подршку. - У њима су зараде изнад просека привреде. Велике фирме су углавном страни инвеститори и то компаније из области финансијских делатности, осигурања, мобилне телефоније. Све су то послови у којима су зараде велике. Оне ангажују висококвалификоване раднике. Микро предузећа и предузетници упошљавају нискоквалификоване раднике. Истина је да су у Европској унији зараде у сектору малих и средњих предузећа веће него код великих. Ова ситуација у Србији само показује да су домаће фирме у много тежој ситуацији и да држе много мањи део тржишта.

КО ЈЕ НАЈСКУПЉИ, А КО НАЈЈЕФТИНИЈИ

КАДА се износи трошкова зарада и накнада зарада, макар они пријављени у финансијским извештајима, поделе са званичним бројем запослених, рачуница каже да су најскупљи -

новинари. Сваки запослени у информисању и комуникацијама свог послодавца је коштао 141.653 динара. И скупљи су око 6.000 динара него у 2014.

Запослени у рударству коштао је 128.682, око 4.000 динара мање него годину пре. Трошкови ангажованих у стручним и научним делатностима су износили 108.968 месечно. Најјефтинији су били радници у смештају и исхрани - по 53.782 динара.

Ни дан слободног за претрпљени страх

Аутор: Ј. Матијевић

Недеља, рано ујутру. Тек што су отворили продавницу и почели да раде, трговци београдске радње једног великог трговачког ланца доживели - пљачку

НЕДЕЉА, рано ујутру. Тек што су отворили продавницу и почели да раде, трговци београдске радње једног великог трговачког ланца доживели - пљачку. Двојица мушкараца упала су у радњу, једној продавачици ставили нож под грло, од касирке затражили да им преда сав новац и побегли. Уследио је увиђај полиције, али су сви запослени који су били сведоци пљачке наставили да раде. Слободан дан добиле су само касирка и продавачица којој је нож био под грлом.

После идентичне пљачке, која се неколико седмица раније догодила у продавници другог познатог трговинског ланца, због претрпљеног страха радници су добили новчане надокнаде и по пет слободних дана. Касирки којој је пиштољ био прислоњен на чело, одобрен је седмодневни опоравак на Златибору.

Из ова два примера, "отвара" се низ питања о безбедности запослених у продавницама, трафикама, бензинским пумпама или експозитурама банака. У оваквим објектима широм Србије, по подацима МУП, прошле и за шест месеци ове године, догађале су се три оружане пљачке дневно.

- Законом о раду није предвиђено посебно обештештење за запослене у продајним објектима, за претрпљени страх у случају пљачке објекта у ком раде - кажу у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. - Закон, међутим, предвиђа могућност да послодавци запосленима уплаћују, између осталог, колективно осигурање од последица незгода. Ово осигурање, такође, није законска обавеза, али се колективним уговором између послодавца и синдиката може предвидети оваква обавеза.

Никола Папак, портпарол компаније "Делез Србија" каже да је компанија предузела све мере да безбедност запослених и њихова заштита на раду буду на највишем нивоу. Иако то уговор о раду не предвиђа, запосленима који доживе такву врсту стреса, омогућено је плаћено одсуство са посла, као и додатна подршка у превазилажењу те изузетно непријатне ситуације. Осим тога, колеге имају могућност и да користе услуге лекара наше компаније.

ПИШТОЉИ И НОЖЕВИ

У СРБИЈИ је прошле године, по подацима МУП, почињено 1.195 разбојништава у поштама, банкама, продавницама и бензинским пумпама, док је за првих шест месеци ове године било 530 пљачки.

- Ватрено оружје коришћено је у 326 разбојништава почињених 2015. године, а уз употребу хладног оружја почињено је 315 пљачки - наводе у МУП Србије. - Од почетка јанура до краја јуна ове године хладно оружје је коришћено у 128 случајева разбојништва.

За добровољни одлазак из Фијата пријавило се мање од 500 запослених

Спискови вишка радне снаге у најави?

За добровољни одлазак из компаније Фијат Крајслер аутомобили Србија до прошлог петка, који је био последњи рок за изјашњавање запослених о социјалном програму, пријавило се, према сазнањима Данаса, мање од 500 радника.

Пише: Зоран Радовановић

Како је према процени менаџмента ФЦА Србија у тој компанији, након најављеног укидања једне од три производне смене, прекобројно око 900 радника, остаје да се види да ли ће у крагујевачкој фабрици ових дана почети да праве спискове технолошког вишка. Пословодство ФЦА Србија до средине седмице би, наиме, требало да објави званичну информацију о двонедељном изјашњавању радника о социјалном програму, којим су онима који су, добровољно или, уз позив и сугестију да то учине, прихватили да напусте радна места, понуђене отпремнине које, у зависности од година стажа, износе од 4.800 до 12.000 евра. Иако на први поглед делују стимулативно и примамљиво, ове отпремнине су, према оцени запослених у Фијатовој фабрици, пре једнократна новчана помоћ но подршка радницима који су остали без посла до новог запослења, пошто озбиљнијих инвестиција, а тиме ни нових радних места нема ни у Крагујевцу, ни у Србији, осим у најавима представника власти.

У Синдикату ФЦА Србија нашем листу су, крајем минуле седмице, непосредно по окончању изјашњавања радника о социјалном програму, казали да се "искрено надају" да менаџмент неће почети да прави спискове технолошког вишка. То је, ипак, с обзиром да се производња "фијата 500Л", због слабије продаје, пре свега на америчком тржишту, од краја августа смањује за трећину, мало вероватно. Пословодство и Синдикат ФЦА Србија се надају да ће током ове седмице поново да се сретну са техничким премијером и мандатаром за састав нове српске владе Александром Вучићем, који би, према ранијим најавама, требало да им пренесе детаље са недавног састанка са извршним директором Групаације Фијат Крајслер за Европу Алфредом Алтавилом, које није саопштио јавности. Упућени, међутим, претпостављају, не без основа, рекло би се, да Вучић нема шта ново да каже Фијатовим синдикалцима. Чињеница је да, ни након мандатарове посете Торину, производња још једног модела у центру Шумадије, који би обезбедио већу уписаност капацитета крагујевачке фабрике, није у изгледу, барем не у догледно време. Јер да јесте, не би било отпуштања радника како у ФЦА Србија, тако и у кооперантским фирмама (Мањети марели, Џонсон контрол, Сицит и ПМЦ), у којима је прекобројно још око 600 запослених.

Дан науке у Србији није разлог за славље

Ауторка: Маја Ђурић

Србија је и даље на самом европском дну када је реч о буџетским издвајањима за науку. У Србији се обележава Дан науке, али тренутак није за радовање, тврде научници и подсећају да је пред новом Владом низ старих проблема које треба решити.

"Празник науке" - имају ли српски научници чему да се радују? Суштински све почиње и завршава се питањем - када ће за науку у Србији бити више новца?

А држава се науке сети само о великим годишњицама и великим резултатима, тврди председница синдиката науке Ђурђића Јовановић и поручује да сат откуцава, и да је остало још месец дана за нови акт о истраживачким пројектима.

"Просто чекамо. Ваљда сви нешто чекају, чекамо формирање Владе, чекамо новог министра, онда чекамо и нови конкурс. Ако то буду радили за тих месец дана онако на брзину како је урађен и претходни конкурс, онда се бојим да ће резултат бити исти. Што не би било никако добро за науку у Србији", упозорава она.

Но, први човек новоформљене радне групе и помоћник министра просвете Никола Танић за Н1 каже да је први корак 19 чланова радне групе била подела по секторима. Он уверава да ће рокови бити испуњени.

"Након тога ће се подгрупе практично скупити и на некој врсти пленума, покушати да дођу до минималних заједничких ставова, који ће ући у акт о финансирању, који би требало да буде спреман 4. августа када је рок који је задала Влада и ја мислим да то врло оствариво и да је врло реално", сматра Танић.

Иако је питање конкурса на листи приоритета, Даница Поповић са Балканолошког института поручује да је системска промена неопходна, јер је "криза у науци" на делу.

"А то значи једна другачија, системска организација научног рада и пре свега начина финансирања. Стално је присутан тај привид, та Потемкинова села и док се то не постави на здраве основе нама заиста остају само ламенти, а научницима је досадило да ламентују", истиче она.

Јер, уверавају, од последњег великог протеста у новембру 2015. и речи: "Ој, науко моја муко, тебе овде неће нико..." до данас, није се много променило.